

Slavnost Narození Páně 2018

Tento rok je 200 let od chvíle, kdy byla zhudebněna báseň mladého kněze P. Josepha Mohra. Zhudebnil ji také tehdy mladý učitel a varhaník Franz Xaver Gruber v salzburském městečku Obernsdorfu. Píseň se stala tak známou a oblíbenou, že před 6 lety byla zařazena do světového dědictví UNESCO.

Koleda zazněla vůbec poprvé o půlnoční mši 24. prosince 1818 v kostele sv. Mikuláše. Píseň vznikala v ne nepodobných podmínkách, jako byly ty události, o kterých zpívá. Nehostinné události narození Božího Syna. Rok, před tím, než mladý kněz Mohr napsal

text, vybuchla v Indonésii sopka, a klima v Evropě se změnilo. Následující rok byl velmi chladný, ten rok nebylo léto, úroda byla velmi nízká lid v Evropě hladověl. K tomu Evropu zasáhly napoleonské války. Betlémské události o Vánocích 1816 tak byly lidem velmi blízko.

Když letos navštívila rakouská delegace papeže Františka, ten o této písni řekl: „*Ve své hluboké prostotě tento zpěv vystihuje událost Svaté noci. Spasitel Ježíš, narozený v Betlémě, nám zjevuje lásku Boha Otce. Právě jemu chceme svěřit celý svůj život.*“

S toto písni je také spojena velmi krásná událost na začátku Velké války v roce 1914. Byly první vánoce Velké války. Papež Benedikt XV. otevřeně žádal o uzavření příměří, ale hlas z Vatikánu nebyl uprostřed konfliktu dostatečnou autoritou a k oficiálnímu vyhlášení klidu zbraní nedošlo. V Západních Flandrech u Ypre se však udál příběh, který by i v románu působil příliš romanticky, a kdyby jej nedosvědčovaly deníky, dopisy a fotografie, vykázali bychom ho do říše fantazie.

Jeden z anglických vojáků ve svém deníku píše:

„*Janet, sestro moje milá, jsou dvě hodiny ráno a většina mužů spí ve svých dírách, ale já nemohu usnout dříve než ti napíšu o úžasných událostech vánoční vigilie. To, co se stalo, je téměř pohádkové, a kdybych to neviděl na vlastní oči, nevěřil bych tomu. Představ si, že v době, kdy jste s rodinou zpívali vánoční hymny u krbu v Londýně, já jsem dělal totéž s nepřátelskými vojáky tady, na francouzském bitevním poli! (...)*

„*Včera ráno, na vigilii, poprvé mrzlo. Přestože jsme prokřehli zimou, přivítali jsme to, protože aspoň ztvrdlo bahno. Během dne došlo k několika přestřelkám. Když ale padl večer, střelba zcela ustala. Po měsících je poprvé naprostý klid! Doufali jsme, že je to příslib poklidné oslavy, ale to, co se stalo, jsme nečekali... Náhle mnou jeden kamarád zatřásl a křičí: »Pojď se podívat! Pojď se podívat, co dělají Němci!« Vzal jsem pušku a opatrně jsem vysunul hlavu nad pytle s pískem,» (...)*

„*Nemohli jsme uvěřit, těžko si představit podivnější a dojemnější podívanou. Po celé německé linii, vpravo i vlevo, kam až oko dohlédlo, se třpytily drobné hrozinky světla. „Co je to?“ zeptal jsem se – a John odpověděl: „Vánoční stromky!“ - Měl pravdu. Němci rozestavěli před své zákopy vánoční stromky a rozsvítili na nich svíčky a lucerničky. Pak jsme uslyšeli hlasy, které zpívaly: »Stille nacht, heilige nacht...«. V Anglii tuto píseň neznáme, ale John ji zná a přeložil nám ji: »Tichá noc, svatá noc«. Nikdy jsem neslyšel píseň krásnější a příznačnější v oné jasné a tiché noci. Když zpěv skončil, muži z našeho zákopy zatleskali. Ano, angličtí vojáci tleskali Němcům!...“ (...)*

„*Pak se ozvalo: »Angličané, pojdte ven! Vy nestřílet, My nestřílet!« - Podívali jsme se na sebe a nevěděli jsme, co dělat,“ – pokračuje dále dopis. „»Pojďte ven vy!« - křikl jsem žertem. K našemu údivu jsme uviděli dvě postavy zvedající se z protějšího zákopy. Přeskočily ostnatý drát a vyšly na otevřený prostor. Jeden z nich řekl: »Pošlete důstojníka vyjednávat«. Všiml jsem si jednoho z našich s namířenou zbraní... ale náš kapitán křikl: »Nestřílejte!« Vyšvihl se ven ze zákopy a vyšel na půl cesty vstříc Němcům. Slyšeli jsme jejich hovor a za pár minut se kapitán vrátil s německou cigaretou v ústech! Mezitím ze zákopů začaly vycházet skupinky po*

dvou třech mužích a přicházely směrem k nám. Také někteří z nás vyšli ven a za pár minut jsme byli v zemi nikoho, a tiskli si ruce s lidmi, které jsme se ještě před několika hodinami snažili zabít.”(...)

Pak jsme se rozloučili se slibem, že se nazítří opět sejdeme a třeba uspořádáme fotbalový zápas. Zkrátka, milá sestřičko, myslíš, že se někdy v dějinách odehrála taková vánoční vigílie jako tato? Pro zdejší boje to bohužel samozřejmě znamená jen málo. Ti vojáci jsou sympatičtí, ale vykonávají rozkazy, stejně jako my. Nehledě na to, že jsme tady, abychom zastavili postup jejich vojska a poslali ho domů, a tomuto úkolu také dostojíme. A přece nelze odolat představě, co by se stalo, kdyby národy světa byly schopny vzít za svého toho ducha, který se tu projevil. Samozřejmě, konflikty budou vždy vyvstávat. Ale co by se stalo, kdyby si naši vládcí vyměňovali přání místo ultimát? Písně místo urážek? Dary místo represí? Neskončily by všechny války?”

Placido Domingo, jeden ze známých interpretů písně, organizátorům jejího jubilea vzkázal: „*Myslím, že nápěv „Tichá noc, přesvatá noc“ je spíše než jakákoli jiná píseň na této zemi předurčen k tomu, aby se stal světovou hymnou pokoje.*“

Mladý papež, Pius XIII. položil otázku jásajícímu davu nad zvolením nového papeže: „Na co jsme zapomněli? Na co jsme zapomněli? Zapomněli jsme na Boha!“ A odešel od lidí. Na svatopetrském náměstí pak zavládlo hrobové ticho...

Výročí písně Tichá noc, nám připomíná, kde lidé mohou čerpat útěchu, pokoj, sílu. U Boha, který se o prvních Vánocích stal člověkem a nikdy člověkem být nepřestal. Zůstává člověkem, abychom měli Boha nadosah.

Někdy se stává, že když se jistá věc nasvítí UV paprsky, potom to, co je běžně neviditelné, je najednou zřejmé. Jsou to paprsky Ducha Svatého, které nám v betlémském dítěti dávají vidět skutečnost Boha. Bez nich vidíme jen sádrovou figurku v betlémě. Je třeba o ně prosit, chceme -li vidět víc.